

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **L. V.,** zastoupeného JUDr. Olgou Uhrovou, advokátkou se sídlem Praha 2, Trojická 20, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje,** se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 2. 2010, č. j. 57 Ca 85/2009 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 7. 2009, SpZn: S-JMK 67743/2009 OSP bylo dle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Komise k projednávání přestupků města Břeclav ze dne 30. 3. 2009, č.j. MUBR 24647/2009, SpZn: MUBR-S 16622/2008. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku proti veřejnému pořádku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se měl dopustit tím, že dne 7. 11. 2008, v době od 2:30 hod. do 5:30 hod., odstavil osobní motorové vozidlo tovární značky Chevrolet, registrační značky X, na veřejně přístupném prostranství v B. na ulici G., před domem č. 2. Za přestupek mu byla uložena dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a § 47 odst. 2 zákona o přestupcích pokuta ve výši 500

Kč a byl též zavázán nahradit městu Břeclav na nákladech řízení částku 1000 Kč. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, která byla shora uvedeným rozsudkem zamítnuta.

Krajský soud při svém rozhodování vycházel z toho, že skutkový děj není mezi stranami sporný. Žalobce nepopíral, že motorové vozidlo odstavil v místě a čase uvedeném v rozhodnutí žalovaného; spor je pouze v tom, zda na místě, na kterém žalobce zaparkoval, lze vozidlo odstavit či nikoliv. Žalobce měl totiž za to, že tím, že se jednalo o zpevněný pás navazující na snížený obrubník a umožňující vjezd, neužíval veřejné prostranství v rozporu s vyhláškou města Břeclavi č. 1/2006. Jeho jednání tak nemohlo naplnit skutkovou podstatu předstupku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. g) zákona o přestupcích.

Krajský soud dospěl nicméně k závěru, že žalovaný nepochybil, pokud zjištěný skutkový stav podřadil pod ustanovení § 47 odst. 1 písm. g) zákona o přestupcích. Ustanovení § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) podává totiž legální definici *veřejného prostranství* a vymezuje je po stránce věcné i znakem jeho veřejné přístupnosti. To, zda se jedná o zpevněný pás, navazující na snížený silniční obrubník, tedy jde-li o zpevněnou plochu, kterou je třeba považovat za stavbu (účelovou komunikaci), jak namítá žalobce, přitom není rozhodující. U žalobce byly naplněny všechny znaky přestupku, neboť bylo prokázáno, že parkoval (odstavil své vozidlo) na *veřejném prostranství* bez povolení – tedy zabral veřejné prostranství, a tohoto jednání se dopustil úmyslně, neboť dva dny před spácháním uvedeného přestupku byl upozorněn na protiprávnost takového jednání.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost opírající se o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že nesprávně vyložil pojem *veřejné prostranství* ve vztahu k místu, na kterém parkoval své vozidlo. Termín *veřejné prostranství* je v právním řádu používán nejednotně. Stěžovatel vychází z jeho definice provedené zákonem č. 565/1990 Sb., *o obcích* (správně *o místních poplatcích* – pozn. NSS). Za užívání veřejného prostranství, jehož součástí jsou mj. chodníky a místní či účelové komunikace, se neplatí poplatky. Zpoplatnit zabrání veřejného prostranství lze pouze na základě zákona nebo vyhlášky obce, která taková místa definuje a ohraničuje. Místo, kde stěžovatel odstavil své vozidlo, bylo součástí účelové komunikace; jedná se prostor, který přiléhá ke komunikaci, ze které byl do prostoru umožněn nájezd vozidel z důvodu osazení sníženým obrubníkem. Stěžovatel má za to, že obec takovým přizpůsobením nájezdu na pozemek počítala s tím, že na pozemek lze vjíždět a parkovat.

Parkování podél komunikace je zakázáno pouze v místech, kde tomu brání příslušná dopravní značka, ta zde však umístěna není. Místo není osazeno ani parkovacím automatem, tudíž se nemůže jednat ani o zónu pro parkování za poplatek. Pouze takové jednání, které je v rozporu se shora uvedeným, může vést k naplnění skutkové podstaty přestupku proti veřejnému pořádku. Stěžovatel neparkoval v místě, kde je to zakázáno a nenaplnil skutkovou podstatu přestupku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. g) zákona o přestupcích, protože nebyla naplněna volní stránka jednání (úmyslný, vědomý, neoprávněný zábor).

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Především je nutno připomenout, že mezi stěžovatelem a žalovaným není spor o otázkách skutkových – stěžovatel nerozporuje fakt, že své motorové vozidlo odstavil v rozhodné době na místě popsaném ve výroku prvostupňového rozhodnutí tak, jak je to zachyceno fotodokumentací, založenou ve správním spise. Dle jeho názoru byl takto zjištěný skutkový stav pouze nesprávně vyhodnocen po právní stránce. Právní argumentace stěžovatele se koncentruje do tvrzení, že místo, na kterém parkoval, není součástí *veřejného prostranství*, neboť jde o součást pozemní komunikace; na té je odstavení vozidel v principu povoleno, není-li dopravní značkou (či jiným veřejnoprávním způsobem) stanoveno jinak, což se v daném případě nestalo.

Stěžovatel se především mýlí ve svém názoru, že pozemní komunikace a veřejné prostranství představují disjunktní množiny. Ustanovení § 34 zákona o obcích obsahuje legální definici posledně zmiňovaného pojmu - *veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.* Tomuto vymezení zcela odpovídá i konstantní judikatura zdejšího soudu, představovaná například rozsudkem ze dne 27. 6. 2007, č. j. 5 As 21/2007 - 99, z něhož se dále podává, že: *„[p]o obsahové stránce tato definice vymezuje veřejné prostranství jednak z hledisek věcných, a to tím, že uvádí v úvahu přicházející druhy či typy veřejných prostranství. Dále vymezuje veřejné prostranství znakem jeho obecné přístupnosti, což platí jak pro nepojmenovatelné, tj. tzv. další prostory, tak pro tzv. pojmenovatelné druhy či typy veřejných prostranství.“* Je tedy zřejmé, že pozemní komunikace (není-li omezeno nebo vyloučeno jejich veřejné užívání – srov. § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) představují podmnožinu veřejných prostranství.

Toto rozlišení ovšem není pro posouzení zákonnosti napadeného správního rozhodnutí bezvýznamné – právní režim pozemních komunikací (včetně odstavování vozidel na nich) je totiž podroben speciální právní úpravě, kterou je již zmiňovaný zákon o pozemních komunikacích. Pokud by tedy vozidlo stěžovatele bylo skutečně odstaveno na pozemní komunikaci (nikoli tedy jiném veřejném prostranství), musela by být věc poměřována právě optikou úpravy zákona o pozemních komunikacích.

Pokud stěžovatel uvádí, že místo, kde parkoval, je sice veřejným prostranstvím, ale jedná se o součást účelové komunikace, na které byl vjezd motorovými vozidly předpokládán tím, že zde byl vybudován snížený obrubník, pak se mýlí. Z předloženého správního spisu, jehož součástí je i fotodokumentace přestupku spáchaného stěžovatelem, jednoznačně vyplývá, že stěžovatel své motorové vozidlo odstavil na travnaté ploše mimo pozemní komunikaci.

V případě účelových komunikací (stěžovatel tvrdí, že místo, kde parkoval vozidlo, je součástí právě této kategorie pozemních komunikací) zákon o pozemních komunikacích žádné jejich součásti či příslušenství, nad rámec představovaný vlastním tělesem komunikace, vůbec nepředpokládá. U ostatních typů komunikací jsou jejich součástmi stavby a další konstrukční prvky jmenovitě vyjmenované v ustanovení § 12 citovaného zákona. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že travnatou plochu, na které došlo k odstavení motorového vozidla nelze ve smyslu tohoto ustanovení považovat za součást pozemní komunikace, tedy ani za součást místní komunikace dle odst. 4 citovaného ustanovení (těmi jsou pouze přilehlé chodníky, chodníky pod podloubími, veřejná parkoviště a obratiště, podchody a zařízení pro zajištění a zabezpečení přechodů pro chodce za podmínky, že nejsou samostatnými místními komunikacemi).

Pokud stěžovatel dovozuje možnost odstavení motorového vozidla na travnaté ploše pouze z toho, že je ohraničena sníženým obrubníkem umožňujícím vjezd a není zde umístěna dopravní značka zákazu stání (nebo dopravní značka s obdobným zákazem), pak s ohledem na shora uvedené nemůže tato okolnost sama o sobě vyústit v závěr, že je na takové ploše odstavení vozidla povoleno. Stěžovatel odstavil motorové vozidlo mimo vozovku, na travnaté ploše, tedy na místě, které není k tomuto účelu určené již svojí povahou. Instalace příslušného dopravního značení (např. zákazové značky), která by stání vozidel na tomto místě vylučovala, tedy není třeba a jeví se jako nadbytečná. Navíc k umísťování dopravních značek (obecně dopravního značení) dochází pouze v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích [viz ustanovení § 61 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“)] a nikoli v souvislosti s užíváním jiného veřejného prostranství, nesloužícího k silničnímu provozu. Na pozemních komunikacích smí řidič zastavit a stát jen za podmínek a na místech uvedených v ustanovení § 25 zákona o silničním provozu, zatímco stání a zastavení je zakázáno na místech pozemních komunikací vymezených v ustanovení § 27 citovaného zákona. Jak však bylo konstatováno výše, stěžovatel odstavil vozidlo mimo pozemní komunikaci, a to na jiném veřejném prostranství; nelze proto jeho jednání posuzovat jako přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu dle ustanovení § 22 odst. 1 zákona o přestupcích, ale právě jako přestupek proti veřejnému pořádku, ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1 písm. g) zákona o přestupcích, neboť fakticky neoprávněně zabral veřejné prostranství.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu, než za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s., ji rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladu řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2010

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu